

МҚММ – Барномаи “Ҷавонони соҳибкор” – қарзи I барои АБМХ

Макон: Тоҷикистон

Рақами лоиҳа: 55152

Бахши фаъолият:
ташкilotҳои молиявӣ

Бахши давлат/хусусӣ: хусусӣ

Категорияи экологӣ: ММ

Санаи тасдиқкунӣ: 7
майи соли 2024

Ҳолат: **тасдиқ гардид**

Санаи нашри тавсифи мухтасари лоиҳа (ТМЛ) бо забони
англисӣ: 16 майи соли 2024

Мутобиқи банди 1.4.2 (iii) Дастур “Дар бораи дастрасӣ ба иттилоот”: “барои лоиҳаҳои аз ҷониби роҳбарияти Бонк тасдиқшуда, дар ҳолатҳое, ки Шӯрои директорон барои тасдиқи онҳо ваколат додааст, муҳтавои тавсифи мухтасари лоиҳа дар оғози давраи дахлдори огоҳнома оид ризоият, ки ба кишвари узви Бонк мутобиқи моддаи 13 (iii) Созишнома оид ба таъсиси БАТР ирсол мешавад, нашр мегардад.”

Тавсифи лоиҳа

Пешниҳод намудани қарзи афзалиятноки бе таъминот дар ҳаҷми то 3 млн. доллари ИМА (муодили сомонӣ) ба АБМХ аз ҳисоби маблағҳои механизми қолабии қарздиҳии миёнаравони молиявӣ (МҚММ) барои Барномаи “Ҷавонони соҳибкор” барои минтақаи ОМ.

Ҳадафҳои лоиҳа

Тибқи изҳороти барномавӣ дар бораи рушди соҳибкорӣ дар байни ҷавонон дар минтақаи ОМ татбиқи лоиҳа ба дастгирии рушд дар Тоҷикистон тавассути қарздиҳӣ ба ККХМ-и ба талаботи муқарраршуда ҷавобгӯ, ки ҷавонон соҳибмӯлк ё роҳбари онҳо мебошанд, нигаронида шудааст.

Таъсир ба раванди гузариш

Холи арзёбии таъсири чашмдошт ба раванди гузариш: 71

Татбиқи лоиҳа ба ноилшавии ҳадафҳои рушди Ҷавонони соҳибкор дар минтақаи МО мусоидат мекунад, дар татбиқи чунин хусусиятҳои раванди гузариш ба монанди **фарогирӣ** (хусусияти аввал) ва **рақобатнокӣ** (хусусият дуюм) ёрӣ мерасонад. Интизор аст, ки татбиқи лоиҳа имкон медиҳад миқёси қарздиҳӣ ба ККХМ ҷавонон вусъат дода шавад, шароитҳои мусоидро барои таҳкими зарфияти ташкилӣ ва кадрӣ АБМХ фароҳам меоварад ва дар интиқоли малакаву маҳоратҳо ба соҳибмулкони ҷавони бизнес-сохторҳо/мудирон дар кишвар кӯмак мерасонад.

Маълумот дар бораи муштарӣ

ҶСП «АВВАЛИН БОНКИ МОЛИЯВИИ ХУРД»

Ҷамъияти саҳҳомии пӯшидаи “Аввалин бонки молиявии хурд” (АБМХ) ҳамчун бонки муқаммалӣ универсалии тиҷоратӣ амал намуда, тамоми доираи хизматрасониҳои бонкиро пеш аз ҳама ба корхонаҳои савдои чакана ва ККХМ дар Тоҷикистон пешниҳод мекунад. Ба охири соли 2023 дар байни бонкҳои Тоҷикистон АБМХ мақоми ҳаштумро аз рӯи андозаи дороиҳо (ҳисса дар бозор – 3%) ва аз рӯи сандуқи қарзии он (4%) ишғол менамояд.

Маълумоти мухтасар оид ба маблағгузори БАТР

3 миллион доллари ИМА

Арзиши умумии лоиҳа

3 миллион доллари ИМА

Хусусияти иловагӣ

Сохтори маблағгузорӣ. Дар муқоиса бо муҳлати миёна дар бозор БАТР муҳлатҳои дарозтари пардохти қарзҳои аз ҷониби он додашударо пешниҳод мекунад, ки он барои таҳияи сохтори маблағгузориҳои лоиҳа зарур мебошад. БАТР маблағгузориҳо бо асъори милли дар асоси шартҳои пешниҳод мекунад, ки ба даст овардани онҳо дар бозори маҳаллии сармоя мушкул аст.

Сохторҳо ва (ё) воситаҳои инноватсионии маблағгузорӣ. Лоиҳа суғуртаи хавфҳои талафоти нахустин (СХТН) ва пардохти ҷубронпулӣ дар асоси натиҷаҳои бадастомадаро (ҶНБ) пешбинӣ мекунад. Он дар бозорҳои Осиёи Марказӣ воситаи инноватсионие мебошад, ки бо дарназардошти хусусиятҳои инфиродии мизоҷон тарҳрезӣ шудааст. СХТН ва ҶНБ барои дастгирии АБМХ дар масъалаҳои коҳишдиҳии талабот нисбати таъминоти гарав ё ба он илова намудани хусусияти бештар тағйирпазир пешбинӣ мешаванд.

Муқаррар намудани стандартҳо. Дар натиҷаи истифодаи якҷояи унсурҳо (маблағгузорӣ, СХТН, ҶНБ, ҲТ) амалисозии Лоиҳаи “Ҷавонони соҳибкор” ба расонидани ёрӣ ба АБМХ дар мавриди баланд бардоштани стандартҳои маблағгузориҳои фарогир тавассути омӯзиши амиқтар ва дарки эҳтиёҷоти соҳибкорони

ҷавоне, ки аз норасоии хизматрасониҳои молиявӣ танқисӣ мекашанд, нигаронида мешавад. Бастаи васеи чорабиниҳо дар доираи ҲТ барои иштирокчиёни Барномаи мазкур аз қабili ташкилотҳои молиявӣ барои мутобиқсозии маҳсулоти онҳо ва механизмҳои расонидани ин маҳсулот ба мизоҷон ба қонеъгардонии пурраи эҳтиёҷоти соҳибкорони ҷавон ёрӣ мераоснад. Ҳамин тавр, ин ба АБМХ имкон медиҳад, ки зарфияти ин сегменти мизоҷони худро истифода барад ва суръати ҷалби онро дар фаъолияти молиявӣ афзоиш диҳад.

Дониш, наовариҳо ва таҳкими зарфияти ташкилӣ ва кадрӣ. Барномаи мазкур таҳкими васеи зарфияти ташкилӣ ва кадриро тавассути гузаронидани курсҳои омӯзишӣ, дастгирӣ дар шакли машваратҳо барои иштирокчиён аз ташкилотҳои молиявӣ ва ККХМ ҷавонон бо дастгирии шӯъбаи БАТР оид ба машваратдиҳии соҳибкории хурд (МСХ), пешбинӣ менамояд. Ин ба ҳама тарафҳо имкон медиҳад ба дониш ва маълумоти махсус дастрасӣ пайдо намоянд ва онҳоро истифода баранд, дар ҳоле ки ин донишҳо ва маълумот метавонанд дар бозори маҳаллӣ мавҷуд набоянд. Ба хотири ба ҳадди аксар расонидани натиҷаҳои кори иттилоотӣ ва шиносӣ ва вусъатдиҳии каналҳои дастрасӣ ба хизматрасониҳо дар минтақаҳои воқеъ берун аз ҳудуди пойтахтҳои ин кишварҳо ба истифодаи технологияҳои рақамӣ аҳамияти калон дода мешавад, ки ин маҳсулотро барои соҳибкорони ҷавон ва ширкатҳои хурд ҷолиб мегардонад.

Концепсияи «Гендер-SMART». Бо мақсади бартараф намудани камбудии тақрорёбандаи гендерӣ дар муҳити ҷавонони соҳибкор дар Тоҷикистон барои таҳияи концепсияи ба инновативии омилҳои гендерӣ дар қарзидиҳӣ ба корхонаҳои ҷавонон дар доираи ҲТ ба АБМХ ёрӣ расонида мешавад. Бо ҳамин роҳ фарогирии ҷавонони ҷинси ҳам зан ва ҳам мард бо чорабиниҳои иттилоотӣ ва шиносӣ таъмин мегардад.

Муҳтавои масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ

Лоиҳа ба категорияи ММ нисбат дода шудааст (тибқи СЭИ дар таҳрири соли 2019). Муштарии мазкур ба тӯфайли як қатор амалиётҳои қаблан бо он иҷрошуда ба БАТР ҳуб ошноӣ, дар асоси натиҷаҳои иҷроии онҳо худро нағз нишон додааст. Дар доираи лоиҳаи пешниҳодшуда дар давоми фаъолияти амалиёти дохилии худ муштарӣ уҳдадор мешавад ТТЛ №2 ва ТТЛ №4 ва инчунин ТТЛ №9 ва расмиёти дахлдори БАТР оид ба идоракунии хавфҳои экологӣ ва иҷтимоӣ дар фаъолияти сармоягузориҳои худ минбаъд низ иҷро намояд.

Ҳамкории техникӣ ва маблағгузориҳои грантӣ

А. Ҳамкории техникӣ (ҲТ)

Барномаи чорабиниҳои ҲТ барои соҳибкорони ҷавони ОМ аз ду ҷузъи бо ҳам алоқаманд иборат аст:

i) **таҳкими зарфияти ташкилӣ ва кадрӣ бо дарназардошти хусусияти инфиродии иштирокчиён аз ташкилотҳои молиявӣ.**

Манбаъи маблағгузорӣ – ХМС.

Маблағ/асъор – 4 млн. евро дар доираи Барномаи «Ҷавонони соҳибкор».

Ҳолати маблағгузорӣ: тасдиқ карда шуд;

ii) **таҳкими зарфияти ташкилӣ ва кадрӣ барои ККХМ ҷавонон тавассути шӯъбаи БАТР оид ба машваратдиҳии соҳибкории хурд (МСХ).**

Манбаъи маблағгузорӣ – ХМС.

Маблағ/асъор – 6 млн. евро дар доираи Барномаи «Ҷавонони соҳибкор» барои минтақаи ОМ.

Ҳолати маблағгузорӣ: тасдиқ карда шуд.

Саҳми муштарӣ. Интизор аст, ки АБМХ саҳми “мувозиро” ба маблағи то 10 000 евро барои маблағгузори барномаи ҲТ барои пӯшонидани хароҷоти гузаронидани семинарҳо ва дигар чорабиниҳо, ташкили маркетинг ва оморасозии маводҳои меғузорад, ки метавон онҳоро бо мақсадҳои таълимӣ ва барои пешбурди маҳсулоти алоқаманд бо барномаи “Ҷавонони соҳибкор” истифода бурд.

В. Грантҳо барои сармоягузори муштарак/маблағгузори имтиёзнок (ҳамкории ғайритехникӣ)

Лоиҳа суғуртаи хавфи талафоти нахустинро (СХТН) ба маблағи то 7% аз қарзи барои соҳибкорони ҷавон пешниҳодшаванда (то 210 000 долл. ИМА, аммо на бештар аз 70% аз маблағи як зерқарз) пешбинӣ мекунад. СХТН имкон медиҳад, ки талафоти АБМХ аз ҳисоби қарзҳои додашуда, агар чунин талафот дар натиҷаи иштироки он дар Барномаи “Ҷавонони соҳибкор” ба миён ояд, ҷуброн карда шавад. Лоиҳа пардохти ҷубронпулӣ барои натиҷаҳои бадастомадаро (ҶНБ) дар ҳаҷми то 3% аз қарзи ба ҷавонони соҳибкор пешниҳодшуда (то 90 000 доллари ИМА) низ пешбинӣ мекунад. Интизор аст, ки ҶНБ имкон медиҳад хароҷотҳои АБМХ дар робита бо сармоягузориҳои ибтидоӣ бо мақсади бунёди инфрасохтори зарурӣ чиҳати афзоишдиҳии устувори ҳаҷми қарздиҳии соҳибкорони ҷавон, қисман ҷуброн гарданд. Манбаъи маблағгузорӣ – ХМС.

Маблағ/асъор – ҳамагӣ 300 000 долл. ИМА (ё 10% аз маблағи қарзӣ дар доираи Барномаи “Ҷавонони соҳибкор” пешниҳодшаванда. Ҳолати маблағгузорӣ: тасдиқ карда шуд.

Шахс барои тамос дар Ширкат

Бежан Холиқназаров

bezhan.kholiknazarov@fmfb.com.tj

+992 37 227-91-70 +992 37 251-02-

27 www.fmfb.tj/en/

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Пушкин, 10, ҶСП «Аввалин бонки молиявии хурд»

Санаи охирин навкунии ТМЛ

16 майи соли 2024

Раванди гузариш чист

Маълумоти иловагӣ дар бораи муносибати БАТР нисбати баҳодиҳии таъсири раванди гузариш [ин ҷо](#) оварда шудааст.

Имкониятҳо барои иштирок дар лоиҳаҳо

Оид ба масъалаҳои алоқаманд бо иштирок дар лоиҳаҳо ё харид, бо ширкати муштарӣ тамос гиред.

Оид ба масъалаҳои алоқаманд бо иштирок дар лоиҳаҳо бо БАТР (ки бо масъалаҳои харид вобаста нест) тамос гиред:

Суроғаи электронӣ: projectenquiries@ebrd.com

Барои лоиҳаҳои бахши давлат аз пайванди зерин истифода баред [Фаъолияти харид дар БАТР](#):

Тел: +44 20 7338 6794

Суроғаи электронӣ: procurement@ebrd.com

Дархостҳои умумӣ

Дархостҳои мушаххаси маълумотро метавонед бо истифода аз [Варақаи БАТР оид ба дархости маълумот](#) пешниҳод намоед.

Сиёсати экологӣ ва иҷтимоӣ (СЭИ)

[СЭИ](#) ва Талаботҳо нисбати татбиқи лоиҳаҳо (ТТЛ) роҳҳое, ки БАТР тавассути онҳо уҳдадориҳои худро ҷиҳати мусоидат ба “рушди аз ҷиҳати экологӣ беҳатар ва устувор” иҷро менамояд, муаян мекунанд. СЭИ ва ТТЛ муқаррароти махсусро барои муштарӣён оид ба риояи талаботҳои амалкунандаи қонунгузориҳои миллии роҷеъ ба иттилооти ҷамъиятӣ ва машварат, аз он ҷумла дар бораи ташкили механизми баррасии шикоятҳо барои қабул ва ҳалли нигарониҳо ва шикоятҳои ҷонибҳои манфиатдор, бахус, оид ба фаъолияти муштарӣ ва лоиҳа, ки бо масъалаҳои муҳити зист ва иҷтимоӣ алоқаманд аст, дарбар мегиранд. Вобаста аз хусусият ва миқёси хавфҳо ва таъсири экологӣ ва иҷтимоии лоиҳа, БАТР иловатан аз муштарӣёни худ талаб мекунад, ки дар мавриди зарурӣ маълумотро дар бораи хавфҳо ва таъсироти лоиҳаҳо ошкор созанд ё бо ҷонибҳои манфиатдор машваратҳои пурмуҳтаво гузаронида, фикру мулоҳизаҳои онҳоро баррасӣ намоянд ва ба онҳо посух диҳанд.

Маълумоти бештар дар бораи таҷрибаи БАТР дар ин робита дар [СЭИ](#) оварда шудааст.

Росткорӣ ва риояи меъёрҳои муқарраршуда

Идораи Сармутахассиси БАТР оид ба риояи талабот (ОССО) ба идоракунии шоиста мусоидат намуда, истифодаи стандартҳои олии таҷрибаи росткориро дар тамоми фаъолияти Бонк мутобиқи таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ, таъмин мекунад. Санҷиши маҷмӯии таҷрибаҳои росткорӣ нисбати тамоми муштариёни Бонк бо мақсади пешгирӣ намудани таҷрибаҳои, ки ба росткорӣ ва обрӯву эътибори Бонк таҳдид мекунад, анҷом дода мешавад. Бонк бар он ақида аст, ки роҳи муассиртарини таъмин намудани росткорӣ дар амалиёти Бонк муайяннамоӣ ва ҳалли масъалаҳо дар марҳилаҳои баҳодихӣ ва тасдиқи лоиҳа мебошад. ОССО дар ин талошҳои муҳофизатӣ нақши калидӣ дорад ва инчунин пас аз сармоягузорӣ дар пайгирии таҷрибаҳои таҳдидкунандаи росткорӣ дар лоиҳаҳо кӯмак мекунад.

ОССО инчунин барои таҳқиқи иттиҳомоти қаллобӣ, коррупсия ва рафтори нодуруст дар доираи лоиҳаҳо, ки аз ҷониби БАТР маблағгузорӣ мегарданд, масъул аст. Ҳар як шахс, новобаста аз он ки дар дохили Бонк ва ё берун аз он аст, дар сурати гумонбарии амали қаллобӣ ё коррупсия бояд ба Сармутахассис оид ба риояи талабот гузориши хаттиро тавассути почтаи электронӣ зерин compliance@ebrd.com ирсол намояд. Тамоми масъалаҳои ирсолшуда аз тарафи ОССО барои қабули чораҳои минбаъда дида баромада мешаванд. Ҳама гузоришҳо, аз ҷумла паёмҳои махфӣ низ баррасӣ мегарданд. Гузоришҳо метавонанд бо ҳама забонҳои Бонк ё кишварҳои амалиёти Бонк тартиб дода шаванд. Маълумоти пешниҳодшуда бояд объективӣ бошад.

Сиёсати дастрасӣ ба иттилоот (СДИ)

СДИ пас аз эътибор пайдо намудани он санаи 1 январи соли 2020, роҳҳои ифшо кардани маълумот аз ҷониби БАТР, машварат бо ҷонибҳои манфиатдор ҷиҳати пешбурди огаҳӣ ва фаҳмиши беҳтари стратегияҳо, сиёсатҳо ва амалиётҳо муайян мекунад. Барои фаҳмидани он, ки дар торнамои БАТР кадом маълумот дастрас аст ба саҳифаи [Сиёсати дастрасӣ ба иттилоот](#) ташриф оред.

Дархостҳои мушаххасро барои гирифтани маълумот метавонед бо истифода аз [Варақаи дархости БАТР](#) ирсол намоед.

Мақоми мустақили ҳисоботдиҳӣ оид ба лоиҳаҳо (ММХЛ)

Агар кӯшишу талошҳои Муштарӣ ё Бонк оид ба ҳалли масъалаҳои муҳити зист, иҷтимоӣ ё масъалаҳои ифшои оммавии иттилоот (масалан, тавассути механизми баррасии шикоятҳои Муштарӣ дар сатҳи лоиҳа ё тавассути ҳамкории мустақим бо роҳбарияти Бонк) бенатиҷа монанд, шахсони алоҳида ва ташкилотҳо метавонанд кӯшиш кунанд, ки мушкилоти худро тавассути Мақоми мустақили ҳисоботдиҳии БАТР оид ба лоиҳаҳо ҳаллу фасл намоянд.

ММХЛ мушкилихоеро, ки дар доираи Лоиҳа аз рӯи тахмин зарар овардаанд (ё метавонанд зарар оваранд), мустақилона мавриди баррасӣ қарор медиҳад. Ҳадафи мақом аз ин иборат аст: дастгирии муколамаи ҷонибҳои манфиатдори Лоиҳа баҳри ҳаллу фасли масъалаҳои муҳити зист, иҷтимоӣ ва масъалаҳои ифшои оммавии иттилоот; муайян кардани мувофиқати Бонк бо [сиёсати экологӣ ва иҷтимоӣ](#) ё

муқаррароти [сиёсати дастрасӣ ба иттилоот](#) , ки ба лоиҳаҳои мушаххас алоқаманд мебошанд; ва дар ҳолати зарурӣ, аз байн бурдани ҳамагуна ҳолатҳои мавҷудбудаи риоя накардани ин сиёсатҳо ва ҳамзамон пешгирии риоя накардани талабот дар оянда аз ҷониби Бонк.

Лутфан ба [торнамои Мақоми мустақили ҳисоботдиҳӣ оид ба лоиҳаҳо](#) барои пайдо намудани маълумоти бештар дар бораи ММҲЛ ва вазифаи он, оид ба тарзи [пешниҳоди Дархост](#) барои баррасӣ ташриф оред ё бо ММҲЛ тавассути суроғи электрони ipam@ebrd.com барои роҳнамоӣ ё маълумоти бештар дар бораи ММҲЛ ва тарзи пешниҳоди дархост тамос гиред.